

Familiens liv og hverdag år 1900 – Vælg selv opgaver

Skoletjenesten, Arbejdersmuseet

Se godt på billedet på side 2. Billedet hedder "Bønder i hovedstaden" og er malet af Erik Henningsen i 1887. Vælg en af personerne på billedet og skriv to siders dagbog, hvor du forestiller dig, at du er den person på billedet, du har valgt. I dagbogen skal du komme ind på, hvad du har oplevet, hvordan byen ser ud, hvad du har lavet den pågældende dag og hvad du tænkte.

Omkring år 1900 flyttede 250.000 mennesker fra landet og ind til København. Mange af dem kom til at bo i små baggårde, hvor der ikke var særlig rart at bo.

Du/I skal nu finde en skotøjsæske eller en papkasse og prøve at lave en model over en baggård sådan som du/I forestiller jer, at den så ud omkring år 1900.

Billedet på side 2 "Bønder i hovedstaden" er malet af den danske maler Erik Henningsen.

Erik Henningsen prøvede ofte at vise præcis hvad det var han så. Nærmest som en pressefotograf gør det i dag.

Find oplysninger og andre billeder af Erik Henningsen på internettet og lav en collage med hans billeder. På collagen skal du komme med dit bud på, hvad hans billeder har til fælles.

Hvis børn i Danmark arbejder i dag, er det som oftest fordi de tjener ekstra lommepenge til sig selv. Sådan var det ikke omkring år 1900. Her arbejdede børnene for at bidrage til familiens samlede indkomst. Børnenes løn var nødvendig for at familien kunne overleve.

Du/I skal nu prøve at lave et radiointerview, hvor I skal interviewe et barn fra omkring år 1900. I skal formulere mindst 10 spørgsmål til barnet, og bagefter skal en af jer være interviewer, mens den anden skal være barnet.

Optag interviewet på en minidisk og afspil det for klassen.

At gå i skole omkring år 1900 var meget anderledes end i dag. Dengang måtte lærerne slå eleverne, og mange af eleverne havde været på arbejde før de mødte i skole.

Lav en tipskupon med 13 spørgsmål og 3 svarmuligheder til hvert spørgsmål. Spørgsmålene skal handle om børnelivet omkring år 1900.

Lad din klasse eller et par klassekammerater prøve at udfylde tipskuponen. Du skal herefter rette den og returnere den til klassen/kammeraterne.

Børn omkring år 1900 havde ikke meget tid til at lege i. Det meste af deres tid gik med arbejde og skole.

Om søndagen kunne der dog ofte være tid til leg. For arbejderbørn foregik legen som oftest i baggården eller på gaden.

Du/i skal nu prøve at finde en række lege som børn legede omkring år 1900. I kan søge på skolebiblioteket, på nettet og på www.arbejdermuseet.dk under skoletjeneste.

Du/I skal planlægge en klassens tid for resten af klassen, hvor I skal lege gamle lege fra år 1900.

Penge var der ikke mange af i arbejderfamilierne omkring år 1900. Det betød blandt andet, at den mad familierne spiste ofte var ensformig og uden de nødvendige vitaminer.

På side 7 kan du ude til højre se en kolonne med tal der fortæller noget om, hvad arbejderfamilierne brugte pengene på omkring år 1900.

Du/I skal nå gå i gang med at lave regnehistorier til tallene der står anført på side 7. Du/I skal selv kunne regne jeres historie ud.

På side 6 og 7 får du mange informationer og oplysninger om den kost arbejderfamilierne fik. Du/I skal nu bruge disse oplysninger til at lave et fluesmækkerspil.

I skal tage 2 stykker a4 papir, hvorpå I skriver sandt på den ene og falsk på den anden.

I skal nu skrive 15 spørgsmål (de behøver ikke alle handle om mad og kost) ud fra det I ved om arbejderfamilierne omkring år 1900. Spørgsmålene skal være formuleret således, at der kun kan svares sandt eller falsk.

Når I er færdige skal to af jeres kammerater prøve spillet. De får hver deres fluesmækker, I stiller dem et spørgsmål, hvorefter de skal klaske på sandt eller falsk, alt efter hvad de mener, er det korrekte svar. Den der svarer rigtigt på flest spørgsmål har vundet.

Pigerne i arbejderfamilierne skulle hjælpe deres mor med at passe de mindre søskende, vaske tøj, reparere tøj, handle ind, lave mad og meget mere. Ved siden af dette skulle passe deres skole.

Forestil dig nu, at du er en af døtrene i Familien Sørensen.

Du har fået til opgave at skrive en stil til læreren, hvori du fortæller om din hverdag.

Du/I skal nu lave en statistik, hvor du/I sammenligner nogle af tallene fra år 1900 (på side 9) med tal fra din skole.

Formålet med statistikken er, at finde ud af hvor stor en procentdel af elevernes forældre der er gift, skilt, eller bor sammen uden at være gift.

Du/i kan også undersøge hvor mange elever der er født uden for ægteskab, hvor mange børn der er i husstanden etc.

I skal formulere spørgsmålene, lave spørgeark (husk de skal være anonyme), interviewe andre klasser og udarbejde en statistik på baggrund af det materiale I har samlet ind.

I skal afslutningsvist skrive en konklusion på jeres undersøgelse og præsentere den for klassen.

På side 8 og 9 kan du/I se et bryllupsbillede fra 1905. Brudeparret

hedder Line og Einar T. Pedersen.

Du/I skal nu finde et bryllupsbillede af et brudepar fra i dag. Det kan være du/I selv har et bryllupsbillede af nogen du/I kender, eller også kan I prøve at kigge i den lokale avis eller på nettet.

Kopier billedet af Line og Einar og sæt det op på en planche sammen med det bryllupsbillede I finder fra i dag.

I skal nu prøve at skrive alle de forskelle, I kan finde på de to par. Det kan være alt lige fra tøj, udseende, gaveønsker til det liv du/i tror de to par har levet/lever.

De arbejderfamilier der var så heldige at have en 2 - værelses lejlighed, brugte ofte den ene stue som stadsstue. Det var en stue man kun brugte til jul, og når man havde gæster.

Du skal nu prøve at tegne en skitse over en stadsstue, sådan som du forestiller dig, at den så ud i en arbejderfamilie omkring år 1900. Du skal have detaljer med så som tapet på væggene, billeder, møbler og hvad du ellers kan forestille dig.

Omkring år 1900 var de fleste lejligheder omkring 30 - 35 m². det svarer cirka til et klasselokale i dag. Her boede forældre og børn side om side. Man måtte være kreativ, når der skulle findes

sovepladser til alle.

Du/I skal nu tage en planche. På planchen skal du/I tegne omridset af en 2 - værelses lejlighed fra år 1900. Lejligheden skal have et køkken og to rum. Husk at der ikke skal være toilet, da det er i gården.

Når du har tegnet omridset skal du prøve at indrette lejligheden således, at der er plads til forældre og 8 børn. Du skal beslutte dig for, om I skal have stadsstue, eller dette rum skal kunne bruges i det daglige. På din skitse skal der være 8 sovepladser - men der må kun være 1 seng.

På side 12 kan du se to "ure" der viser et døgn i en arbejders liv i henholdsvis år 1900 og år 2000.

Prøv nu at forestille dig, hvordan det ser ud i år 2100. Hvornår begynder dagen, hvor meget skal en lønmodtager/arbejder arbejde, hvor meget fritid har han/hun, hvor meget tid bruges der på transport og søvn.

Lav dit eget ur og kom med dit bud på, hvordan livet ser ud i år 2100. Til hvert område skal du skrive en begrundelse for, hvorfor du tror som du gør.

På side 13 kan du se en politibetjent som overvåger en familie der må flytte. Familien er sat på gaden af Kongens foged.

Du skal nu lave en tegneserie der fortæller historien bag denne scene. Hvorfor er familien blevet sat på gaden, hvor skal de nu hen og hvad sker der med familien?

Nu ved du efterhånden rigtig meget om familiens liv og hverdag omkring år 1900.

Du/I skal nu bruge denne viden til at fremstille et spil om familiens liv og hverdag omkring år 1900.

Spillet skal være et brætspil, hvor der kan være mellem 2 -4

deltagere.

Der skal være mellem 45 -45 felter på pladen, heraf skal de 20 felter være spørgsmålfelter. Lander en spiller her skal han/hun have et spørgsmål. Svares der rigtigt får han/hun et point.

10 af felterne skal være chancefelter, hvor deltagerne enten har heldet eller uheldet med sig.

I er naturligvis velkomne til selv at finde på flere regler.

- I skal formulere et sæt spilleregler
- Lave spilleplade og brikker
- Skrive spørgsmål og chancekort

God fornøjelse

Familiens liv og hverdag år 1900 – Vælg selv opgaver

Skoletjenesten, Arbejdsmuseet